

**Проект GEP VET „Насърчаване на предприемачеството
в институции за професионално обучение”**

АНАЛИЗ НА МНЕНИЯ ОТ ДИСКУСИИ, АНКЕТИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Обща информация

В проекта са участвали общо 41 преподаватели, директори и ръководители на учебни отдели от клоновете на ДП „БГЦПО“, включително от Централно управление, - 25 на първия семинар и 16 на втория семинар. Общо 15 обучаващи са направили самооценка по LEVEL5, от които 13 са попълнили и дневник при тестването на инструментариума.

Интересът към работата по проектните дейности е подчертан и траен, не само защото те са иновативни, полезни и интересни, но и защото целите на проекта се вписват в стратегията на предприятието за непрекъснато повишаване квалификацията на обучаващите по теория и практика с акцент върху методическите им знания и умения за провеждане на атрактивен и ефективен учебен процес с възрастни. Това е важна цел на ръководството, имайки предвид факта, че тези преподаватели са на трудов договор. Целите на проекта се вписват и в изпълнението на задачите на предприятието с обществена значимост, особено обучението на регистрирани в ДБТ безработни лица в рамките на проекти по НПДЗ, и конкретно обучението по ключовите компетентности „Инициативност и предприемачество“ и „Обществени граждански умения“.

Проектът е изключително полезен за ДП „БГЦПО“, от една страна, в общия стремеж към повишаване качеството на предлаганите услуги за обучение, и от друга страна, в конкретен план чрез прилагане на подходящи методи и техники от GEP VET инструментариума при провеждане на обучението, както и за осмисляне на личностите качества на преподавателите и на уменията им да формират в обучаваните търсените от работодателите качества на личността с цел повишаване на пригодността за заетост.

Разработените по проекта модули са приложени от преподавателите в клоновете и ще се използват трайно в бъдеще при следните обучения:

- По КК „Инициативност и предприемачество“. Дейностите по проекта насърчиха актуализирането на учебната програма за тази КК. Новата учебна програма е въведена за използване, което е траен ефект от проекта.
- По КК „Обществени граждански умения“, тъй като при нея става дума за формиране на качества на личността при безработни с по-ниска образователна степен и ползването на модулите допринася за по-лесното формиране на такива качества.
- При всички останали редовни обучения по професии като част от методиката на преподаване с цел по-бързо и трайно усвояване на знания и умения и практическа насоченост.
- При методически семинари за обучаващи на възрастни – наставници и преподаватели в професионални гимназии.

В резултат на прилагането на модулите в практиката е осъзнато въздействието им при тяхното използване за повишаване атрактивността на обучението.

Разширен е диапазона на прилаганите досега 7 групи методи и техники за обучение на възрастни с още една – най-общо назована, за формиране на качества на личността.

Конкретно по дискутираните въпроси

1. Кой от модулите, разработени по проект GEP VET, успяхте да приложите в своите редовни курсове?

Първоначално избрани модули преди първия семинар за ОнО:

- Умения за креативност и иновативност
- Основни бизнес умения
- Умения за идентифициране на възможности и поемане на риск

В хода на ползването на модулите интересът към прилагането им се разшири и в обучението са включени и останалите модули. Най-често са били провеждани обучения по модулите „Умения за вземане на решения“, „Личностни умения“, „Умения за креативност и иновативност“.

Резултати от анкетата за използвани модули:

Умения за вземане на решения x x x x x x x x x x 11	Анализ и решаване на проблеми Управление на информацията Проактивно отношение
Личностни умения X x x x x x x x x 10	Упоритост и издръжливост Умения за самоанализ самооценка Отговорност
Умения за креативност и иновативност X x x x x x x 7	Креативно мислене Гъвкавост Интуитивна интелигентност
Комуникационни междуличностни умения X x x x x 5	Активно слушане Асертивност Работа в екип
Основни бизнес умения X x x x x 5	Оценка на бизнес идея и бизнес модел Бизнес планиране Основни маркетинг познания
Умения за идентифициране на възможности и поемане на риск X x x x 4	Анализ и толерантност към риска Търсене и идентификация на възможности Локус на контрол

2. В каква среда за преподаване и учене и курс за обучение интегрирахте модулите, разработени по проект GEP VET?

Модулите са прилагани в курсове за:

- професионално обучение по професии: Готвач, Маникюр и педикюр, Заваряване, Административно обслужване, Компютърна графика, ВиК, Оператор на компютър, Текстобработване, Компютърна техника и технологии, Автомобилна мехатроника, Вътрешни облицовки и настилки, Основни и довършителни работи, Мениджмънт;
- КК „Инициативност и предприемачество” и „Обществени граждански умения”.
- семинари за обучение на обучаващи на възрастни – наставници и преподаватели в ПГ.

Evaluation of the Structured Discussions in DP BGCPD

3. Какви са основните характеристики на Вашите обучаеми (възраст, ниво на квалификация, човешки ресурси, обучаеми в ПОО и т.н.)?

Възрастни, безработни лица, между 16 и 60 години; групите са разнородни – съставени са от лица на различна възраст, с различна, основно ниска квалификация и ниско ниво на образование и интелектуалност; някои са със завършено средно, дори висше образование, с различна нагласа, най-често демотивирани.

4. Каква е най-общо обратната информация за структурата на модулите?

Модулите са много достъпно, отлично, подходящо структурирани, добре разработени в детайли и представляват добър инструментариум за мотивиране и активиране потенциала на обучаваните. Създават предпоставки за наложителната обратна информация.

Полезни, атрактивни и ефективни са; удобни и приложими; достъпни и понятни.

Приемат се с лекота и интерес от обучаваните. Предизвикват бурни дискусии и активно участие в игрите. Улесняват преподавателя. Игрите и упражненията са изключително полезни.

5. Как бихте оценили нивото на сложност и приложимост на упражненията за различните целеви групи?

Упражненията се разбират от всички или от по-голяма част от курсистите и са приложими, достъпни в обучението при различни целеви групи. Те са със средна сложност и са лесно и напълно приложими от преподавателите и интересни и приемливи за обучаваните.

Модулите са подходящи, разбираеми и приложими, обогатяващи учебния процес. Могат да се прилагат при входящ панел и в средата на обучението.

6. Кои са факторите, които допринасят или в бъдеще ще дадат възможност за прилагане на модулите, разработени по проект GEP VET, във вашите редовни курсове?

Обширните сфери на приложение на модулите и доброто им структуриране допринасят за интегрирането им в редовните курсове за обучение. Други фактори, които улесняват използването им, са: възможност за гъвкаво прилагане на модулите, за адаптирането им към конкретни курсове и конкретни целеви групи; постигнатите положителни резултати след провеждане на обучение с прилагане на модулите; развиване на умения за учене в обучаваните; възможностите за активиране на обучаваните.

7. Кои са затрудненията (външни – от страна на организацията, или вътрешни – собствена мотивация, натиска на времето), които ви пречеха или може да ви попречат в бъдеще да интегрирате модулите, разработени по проект GEP VET, в редовните курсове?

Външни фактори: сключените договори, определящи точна времева рамка за протичане на обучението; трудната целева група – липсата на мотивация в обучаваните, необходимостта от активиране на техния потенциал, на оценяване на входящото им ниво.

Предложения:

- В самите програми да се включат упражнения за формиране на лични качества, което е основна липса в сегашните програми; да се увеличи броят на учебните часове;
- Обучението по ключови компетентности да е преди професионалното обучение;
- Да се подготвят преподаватели по КК и лични качества.

Вътрешни фактори: Основен проблем при всички е натискът на времето. Времето не е достатъчно за интегриране на модулите в учебния процес. Първоначално у преподавателите съществуват притеснения, дали ще се приемат модулите от обучаваните.

Evaluation of the Structured Discussions in DP BGCP

8. Каква е най-общо Вашата обратна информация относно онлайн инструментариума (удобство за ползване от потребителите, добавена стойност на Анализа на нуждите и т.н.)?

Много удобен, лесен, достъпен и полезен за използване от обучавани и преподаватели. Добре разработен инструментариум, с обяснения и достатъчна информация.

Изводи за бъдеща дейност на ДП „БГЦПО”:

1. Кои други практики във вашите организации насърчават предприемаческото мислене и действие сред служителите?

В структурата на ДП „БГЦПО”, предвид пазарната ориентация на дейността на предприятието, предприемчивото мислене и действие са основно качество. Необходимо е търсенето на все нови клиенти, усъвършенстване на предлаганите услуги, разработването на нови учебни програми, на нови професии, разширяване на мрежата от предприятия и фирми, с които да се сътрудничи, участие в разработването на иновативни продукти за пазара на услуги за обучение. Качеството предприемчивост е необходимо не само на ръководния състав, но и на административния и преподавателския.

2. Доколко ефективен ви се струва онлайн инструментариума като продукт, спомагащ обучението във вашите организации – препоръки към него.

Инструментариумът трябва да се съхрани за ползване по-дълго време, за да могат повече обучаващи да се възползват и да го тестват при своите целеви групи и обучения съобразно тяхната специфика. В хода на използването ще се появяват въпроси и предложения за усъвършенстване. Трябва да има към кого да бъдат отправени те, някой, който да ги обобщава и предлага за общо разискване и съответно за промяна. Този подход ще е добър повод за събиране на обучаващи от различни институции за обмяна на опит по модулите.

Модулите могат да бъдат и разширени, например към личности умения може да се прибави умение за планиране на собствения живот – краткосрочно и дългосрочно, умението за поставяне на измерими цели в живота и кариерата. Опитът показва, че много от обучаваните в клоновете нямат ясна представа за това, какво могат да правят със себе си, как да организират живота си. Те си поставят неизмерими с качествата им цели, които естествено се оказват неизпълними, което води до тотална демотивация. Загубено е чувството за реалност поради различни социални феномени от последните години. За подходящо място в обществото и в екипа. За достойнството да изкараш с труд парите си не само ако си юрист или икономист, а да работиш с ръцете си. Доколкото мотивацията е важен фактор за успеха на едно обучението, практиката показва, че на нея трябва да се обръща специално внимание.

Второто важно качество е умението да се учи. Първо, осъзнаване на потребността от постоянно учене, отговарящо на динамиката на развитие на икономическите и обществени отношения, и после, възстановяване на уменията за учене и тяхното развитие. По това малко се работи с безработните в момента.

Кои фактори са спомогнали да се развият като успешни предприемачи?

Натискът на пазара, потребността от гъвкавост на реакциите, амбицията да свършиш добре работата си, да имаш успех

Как са развили те самите своите предприемачески умения и как насърчават развитието на тези умения в организациите си?

Насърчавам постоянното усъвършенстване на квалификацията на обучаващите и създавам предпоставки за това чрез личен пример и участие в проекти.